

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Mediolanensi S.R.E. Cardinali, & Yporiensi Episcopo, &
dilecto filio Abbati de Tilieto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ternitati tuæ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus cum ab ipsis vel eorum aliquibus tibi fuerit intimatum, Slevvicensi Ecclesiæ sublato cuiuslibet contradictionis & appellationis obstaculo per electionem canonicam provideri facias in pastorem. Datum Ferentini xi. Non. Novembris, pontificatus nostri anno undecimo.

WASTINANO, LINCOPENSI,
& Scarenfi Episcopis.

Epist. 174.
Vt Ericus in-
vasorem regni
Sueciæ com-
pescant.

AD nostram noveritis audientiam pervenisse qualiter prædecessores Erici, qui in regnum Sueciæ se violenter intrusit, illustris recordationis S. Sueciæ Regis morte per quendam ipsius Camerarium procurata, filium ejus postmodum de unanimes populi voluntate promorum non modicum de ipsis, quos suorum oblitus scelerum misericorditer receperat, confidentem, violatis fide ac juramento quibus ei obligati fuerant, occiderunt. Tandem verò post interitum patris dicti Erici, qui præfatis Regibus taliter interemptis regni gubernacula per violentiam occuparat, carissimus in Christo filius noster S. Sueciæ Rex illustris, qui ad carissimum in Christo filium nostrum Regem Danorum illustrem contingentem eundem proxima consanguinitatis linea se contulerat, ad regni regimen est assumptus; qui super ipsius invasoris regni sui filios, quos videbat puberes & omni auxilio destitutos, misericordii compassione commotus, sibi eos in filios injuriarum suarum immemor adoptavit, tanto eos fovens affectu quòd, in multa familiaritate delectatus eorum, à præsentia sua non sustineret absentes. Tanto itaque operi pietatis invidens humani generis inimicus, feminatis inter ipsos & Regem zizaniis per quosdam suæ nequitie sectatores, eos ad machinandum in mortem regiam concitavit; quorum tandem tribus post detectum scelus eorum in prælio quod adversus Regem moverant interemptis, dictus Ericus, qui congregata post tempora multitudine regni fines violenter intrarat, occurrens sibi cum suis, eodem Rege fugato, regnum obtinuit, se Rege præfato ad dictum Regem Daciæ, comite venerabili fratre nostro Vpsalensi Archiepiscopo, conferente. Cum igitur tum propter Ecclesiarum destructionem & oppressionem etiam viduarum, tum quia dictus Rex sub Ecclesiæ Romanæ ac nostra protectione consistens, regno suo assèritur contra justitiam destitutus, hæc non sint

à nobis clausis oculis omittenda, præsertim cum alium non inveniat ad quem pro justitia obtinenda recurrat, fraternitati vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus dictum Ericum ut cum præfato Rege componat, & regnum ipsum eidem, prout ad ipsum pertinet, dimittat in pace, monere diligentius & inducere procuretis. Alioquin cum adhuc per censuram ecclesiasticam, sicut iustum fuerit, appellatione remota cogatis, illud specialiter procurantes, ut præfato Archiepiscopo satisfiat. Quòd si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani Idibus Novembris, pontificatus nostri anno undecimo.

ARCHIEPISCOPO MEDIO-
lanensi S. R. E. Cardinali, & Tperienfi
Episcopo, & dilecto filio Abbati de Tiliro.

INTER multiplices angustias & pressuras quibus in hoc mundi vespere sancta mater Ecclesia vehementer affligitur & vexatur, illud vehementius nos affligit & vexat quòd ij qui, tamquam filij, uberibus consolationis ejus replentur, ei non solum in angustis non subveniunt, sed dolorem vulneribus ejus addunt, & ab illis contempta quos materno nutrit affectu, vix jam invenit qui misereatur ipsius ex omnibus caris ejus; sed amici ejus spreverunt eam, & ei facti sunt inimici, sicut, quod dolentes recolimus, in Episcopo Placentino & clero suo recenti & familiari docemur exemplo. Cum enim olim Consules & Consilij Placentini cum concivibus suis, malignis seducti fallacis, spretis quoque apostolicæ sedis monitis & mandatis, molirentur matrem suam Placentinam Ecclesiam ancillare sicque seipfos in servitatem redigere, cum sequantur filij conditionem maternam juxta legitimas sanctiones, nec metuerent propter Deum nec propter homines erubescerent immanitatem illius tyrannidis exercere quam non exercuerunt in sacerdotibus & Levitis illius temporis etiam Pharaon Rex Ægypti & Rex Persiæ Artaxerxes, qui non solum eis non imposuerunt onera, sed fecerunt alimenta de publico ministrari, præfati Episcopus & clerus ipsius eligentes potius exulare quam videre mala sua pariter & sanctorum, excentes de civitate, pulverem de pedibus suis in testimonium excusserunt, & per totam provinciam miserabiliter sunt dispersi. Sed laici suas indurantes facies supra petram, & non solum ad eorum mobilia

Epist. 177.
Adversus con-
tatem Placen-
tiam.
Vide lib. 11.
epist. 111.

mobilia manus extendentes sacrilegas, sed per iniquitatis ministros universos proventus ecclesiasticos colligentes, pauperum substantias in usus illicitos converterunt. Quare in Consules, Consiliarios, & alios principales hujus iniquitatis actores excommunicationis sententiam promulgavimus, & civitatem totam subjecimus ecclesiastico interdicto. Illorum verò camitibus & presulis paterno compatientes affectu, & Episcopo de nostris proventibus congruos fecimus redditus assignari, & ab universis Clericis Lombardia tam eam quam Clericis Placentinis honestissimè provideri, ita ut plerisque melius esset in alienis domibus quam in suis, & exilium possent quasi pro patria reputare. Cùmque memorati cives in sua tandiu duricia perdurassent quòd nos communicato fratrum nostrorum consilio decreverimus statuendum ut nisi ad mandatum Ecclesie infra mensem post susceptionem litterarum nostrarum redirent super iis pro quibus ecclesiasticam censuram incurrerant satisfactionem debitam impensuri, episcopali dignitate ipsorum civitas privaretur, ac dioecesis ejus inter vicinos divideretur Episcopos, & bona mercatorum suorum, ubicunque inveniri possent, præceperimus detineri, tandem quia vel dedit eis vexatio intellectum, vel eorum corda splendor divinæ gratiæ illustravit, in manibus delegatorum nostrorum præstiterunt parendi nobis super iis omnibus corporaliter juramentum, & sic ab excommunicationis & interdici sententia meruerunt absolvi. Qui tandem dilectos filios nobiles viros Vb. Vicecomitem & . . . ad sedem apostolicam destinarunt; per quos gratanter & humiliter obtulerunt Episcopo & quibusdam Clericis Placentinis in nostra præsentia constitutis se obligatos eisdem universa civitatis communia tandiu detinenda donec de ipsorum proventibus recompensationem reciperent oblatores, cùm pecuniam non haberent quam propria possent recompensatione præstare. Sed Episcopo & Clericis hoc minimè acceptantibus, dictis Consulibus & civibus sub debito præstiti juramenti præcepimus ut de cetero contra tenorem Lateranensis Concilij non gravarent Episcopum vel clerum Placentinum exactionibus vel collectis; ac restituerent omnes fructus extantes quos eis abstulerant vel fecerant à quoquam auferri. Super aliis autem rebus ablatiis condescendentes eisdem, præcepimus ut tunc tria milia librarum illis red-

Tom. II.

derent, & pro residuo, sicut obtulerant, eis communia obligarent donec ipsis esset plenariè satisfactum. Si verò modum istum minimè acceptarent, eis sub eadem districtione præcepimus ut summam pecuniæ pro rebus ablatiis secundum æstimationem factam infra sex menses cum integritate persolverent, & possessiones quas habebant Ecclesie Placentinæ in eum statum reducere procurarent in quo fuerant tempore violentiæ irrogatæ, neque contra præceptum hujusmodi vi vel dolo aliquid aliquando attentarent. Alioquin, præter notam & noxam perjuri, eos statuimus in priorem reduci sententiam, & in ipsos juxta prælibatam formam procedi. Restitutione igitur novem milium librarum tum in pecunia tum in aliis mobilibus à civibus plenè facta, Episcopus cum clero suo motu proprio, vel forsitan alieno suafu, tamquam prodigus dispensator, suis civibus restituit vel potius largitus est universa, eis existens nimium liberalis qui contra eum valde fuerant insolentes. In quo, præter alias circumstantias, in hoc eum constat graviter excessisse, quia cùm à te, frater Yporiensis Episcopo, consilium habuisset ut ante restitutionem hujusmodi apostolicam sedem consulere, ac responderit ipse tibi quòd id à nobis sibi prohiberi credebatur, in gravem apostolicæ sedis contemptum thesaurum ecclesiasticum in casu à canonibus non concessio ipse cum clero suo distraxit vel potius dissipavit enormiter, illi villico meritò comparandus qui cùm dissipasset domini sui bona, & non posset de ipsis reddere rationem, à sua extitit villicatione remotus. Enormiter quoque totam scandalizavit provinciam, & exemplum perniciosum transmisit ad posteros, ac simul in unum & ipse perdidit & ab aliis perdi fecit operam & impensam. Cùm igitur relatione multorum ad aures nostras hæc iniquitas pervenisset, volentes scire utrum Episcopus cum clero suo clamorem qui ad nos venerat opere complevisset, vobis, fratres Archiepiscopo & Episcopo Yporiensis, & venerabili fratri nostro Papiensi Episcopo dedimus in mandatis ut super iis inquireretis plenius veritatem, & eam nobis rescribere fideliter curaretis. Vobis igitur cum eodem Episcopo apud Placentiam constitutis, per juramentum Episcopi & multorum aliorum certissimè cognovistis quòd inter clerum & laicos nullum prorsus colludium intercessit, licet Episcopus cum suis fautoribus prædicta, sicut præmissi-

F f

mus, restituerit vel donaverit universa. Quamvis ergo secundum juris rigorem potuissimus præfatum Episcopum ab omni officio ecclesiastico in perpetuum degradare, ut quibuscunque culpa fuit in scandalum, pena fieret in exemplum; memores tamen verbi quod in litteris nostris civibus expressimus Placentinis, monendo & obsecrando, ut quod petebatur ab eis, nobis gratuita liberalitate donarent, sub spe non solum mercedis æternæ ipsi à Domino conferendæ, verum etiam præmij temporalis à sede apostolica concedendi, de quo, sicut accepimus, ipsi spem & fiduciam non modicam conceperunt, rigorem ita duximus temperandum, ut Episcopus & alij Ecclesiarum Prælati hujus iniquitatis auctores suspensi sint ab omni officio prælaturæ, & tam ipsius Episcopi quam aliorum beneficia clericorum, qui pecuniam vel pignora reddiderunt, in duas partes dividantur æquales; quarum una sibi pro sustentatione rentata, illis altera tribuatur à quibus exilij tempore subsidia receperunt, ut cum persecutoribus suis liberales extiterint, benefactoribus suis sint munifici vel invitati. Fredentium verò sancti Antonini Canonici & præfati Episcopi Capellanum, quem super iis apud ipsum Episcopum didicimus multipliciter excessisse, ab officio ecclesiastico præcepimus manere suspensum. Præfatos autem cives, quos constat non solum per juramentum quod unus præstitit in animas aliorum, verum etiam per juramenta tam Episcopi quam aliorum Clericorum qui super hoc deposuere jurati, nullum adhibuisse dolum vel fraudem, immo nec promissionem nec spem sibi datam fuisse de restitutione pecuniæ vel pignorum faciendæ, super ablatorum restitutione, quam injunximus eis ut Clericis & Ecclesiis exhiberent, credimus liberatos; salvo jure, si quod Ecclesiis competit, ad repetendum thesaurum malè distractum; eoque similiter salvo, ut nisi Episcopus & clerus humiliter portent impositam sibi pro meritis disciplinam, aut si forsitan ipsi cives minus gratiam haberent gratiam sibi factam, vel scandalum non cessaret, nervum rigoris, quem non dissolvimus, sed infleximus, extendere valeamus. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus quæ à nobis sunt super iis provida deliberatione statuta faciatis sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo per censuram eccle-

sialicam inviolabiliter observari, Episcopum & clericum, si necesse fuerit, compellentes ut interposito juramento mediocritatem suorum proventuum ob causam prædictam juxta providentiam vestram distribuendam assignent. Vos autem auctoritate nostra suffulti defectum eorum super iis à quibus suspensi sunt sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo suppleatis. Quod si non omnes iis exequendis potueritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exequantur. Datum Laterani x. Kal. Decembr. pontificatus nostri anno undecimo.

EPISCOPO BAIOCENSI.

Cum in jure peritus existas, & copiam habeas peritorum, non possumus non mirari quod super quibusdam juris articulis nos consulere voluisti qui nihil aut modicum dubitationis continere noscuntur. Primus siquidem tuæ consultationis articulus continebat quod cujusdam Ecclesiæ Decano defuncto, ejusdem loci Capitulum sub hac forma in septem ex ipsis Canonicis compromisit, ut illum quem ex se vel ex aliis de gremio ipsius Ecclesiæ omnes pariter vel major eorum pars duceret nominandum, idem Capitulum reciperet in Decanum. Unde cum unus ex illis septem à tribus ipsorum, & alius, qui non erat de numero eorumdem, in Decanum fuerint nominati, à nobis tua fraternitas requisivit uter eorum assumi debeat à Capitulo in Decanum. Super quo tibi taliter respondemus, quod is qui de numero septem à tribus eorum dinoscitur nominatus, juxta compromissi tenorem debet in Decanum assumi, dummodo electioni de se factæ consentiat & aliquid Canonicum non obsistat. Præterea quæsisisti, cum tibi ab aliquo sub hac forma mandatur, *Auctoritate qua fungor injungo ut talem denunties excommunicationis sententiæ subjacere*, ac tibi super mandato apostolico hæsitanti ab aliquo non fit fides, an mandatum hujusmodi exequi tenearis. Super quo hujusmodi tibi damus responsum, quod nisi de mandato sedis apostolicæ certus extiteris, exequi non cogaris quod mandatur. Contigit insuper quod cum quidam post appellationem ad nos legitimè interpositam fuerit excommunicatione notatus, & super absolutione sua per nuntium ad certos iudices nostras litteras impetravit, postquam litteræ fuerunt obtentæ, sed priusquam fuissent iudicibus præsentatæ, pro alia causâ fuit vin-

Epist. 176
Respondetur
ad ejus con-
sultam.
Cap. Cùm in
jure. De del.

* In tres. Alibi
additur, à tri-
bus aliis, sicut
in articulo
MSS. Collimo-
no & Anstip-
onij.

Cap. Cùm in
jure. De of-
f. jud. dist.